

Inspeksjonsrapport

Inspeksjon ved Metallco Oppland as avd Hunndalen 2018

Dato inspeksjon: 06.03.2018

Dato rapport: 04.04.2018

Saksnr: 2018/1562

Kontaktpersoner ved inspeksjonen

Fra virksomheten:

Tom Gusdal, miljøleder

Fra Fylkesmannen i Oppland:

Elin Hilde (kontrollansvarlig)

Line Andersen (kontrollør)

Andre til stede fra virksomheten:

Roar Storsletten (daglig leder), Per Erik Bjerke og Jan Kihle

Fra Gjøvik kommune (observatør): **Inger Katharina Gregersen**

Informasjon om bedriften (Kilde: Enhetsregisteret, Brønnøysund)

Organisasjonsnr (underenhet): 971750251	Eies av (org.nr): 915024270
Navn og postadresse: METALLCO OPPLAND AS AVD HUNNDALEN, postboks 46, 2801 Gjøvik	Besøksadresse: Mattisrudsvingen 101, 2827 Hunndalen
Næringskode: 38.320 - Sortering og bearbeiding av avfall for materialgjenvinning	Anleggsnr*: 0502.0050.01
Kommunenr og -navn, fylke: 0502 Gjøvik i Oppland	Anleggsaktivitet*: Gjenvinning av metall og EE-avfall
Tillatelse dato: 26.04.2016 og 28.01.2008	Risikoklasse*: 3

*Data fra egen database for forurensningsmyndighetene

Bakgrunn for inspeksjonen

Kontrollen er ledd i en landsomfattende kontrollaksjon i samarbeid med Miljødirektoratet. Hovedtema er håndtering av farlig avfall, og forrige kontroll av mottaksanlegget var i 2010. Tillatelsen oppdatert i 2016 omfatter i tillegg til farlig avfall også metallavfall og andre avfallstyper. Utslipp av overflatevann fra virksomheten er regulert, jf tillatelse til utslipp fra tidligere SFT av 28.01.2008. Hensikten med kontrollen er å kontrollere om gjeldende krav i og i medhold av forurensningsloven følges. Angående tilsynshjemmel viser vi til forurensningsloven § 48 og rundskriv T-3/12 fra Klima- og miljødepartementet.

Viktigste kontrolltema

Håndtering av farlig avfall, lagring, deklarerings, journalføring, risikovurdering, avvikshåndtering, beredskap. Forurensning fra virksomheten, spesielt faren for utslipp til vann og grunn.

Krav som er kontrollert

- Lov om forurensning og om avfall (forurensningsloven) § 7 om plikt til å unngå forurensning
- Tillatelse etter forurensningsloven fra Fylkesmannen i Oppland av 26.04.2016 for mottak av avfall
- Tillatelse fra SFT 28.01.2008 for utslipp av overflatevann
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) kap 11 om farlig avfall, håndtering, innlevering og deklarerer
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 4 om plikt til internkontroll, § 5 om innhold i og dokumentasjon av internkontrollsystemet
- Forurensningsforskriften kap 18 om tanklagring

På internettsiden www.regelhjelp.no er det oversikt over alle krav som gjelder helse, miljø og sikkerhet for bransjen.

Resultat av kontrollen

Det er påvist avvik angående bl a risikovurdering for den store dieseltanken, og risikokartlegging for oljelagring. Det er avvik angående merking av sandblåsesanden, som er farlig avfall. I tillegg er det avvik angående utslippskrav for overflatevann til bekk.

Det er gitt anmerkninger angående lagringen av olje og prøvetaking av overflatevannet.

Tilbakemelding til Fylkesmannen

Vi ber om en skriftlig tilbakemelding **innen 3 uker** om hvordan virksomheten planlegger å følge opp avvikene. Vi ber også om en tilbakemelding om hvordan anmerkningene vil bli fulgt opp.

Om rapporten

Denne rapporten beskriver situasjonen ved inspeksjonen, på bakgrunn av det som er observert, informasjon fra bedriften og gjennomgang av tilgjengelig dokumentasjon. En del dokumentasjon om risikovurdering og rutiner er oversendt til Fylkesmannen etter inspeksjonen og gjennomgått her.

Inspeksjonsrapporten beskriver avvik og anmerkninger som gjelder ytre miljø. Den gir derfor ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus. Rapporten anses som endelig etter 14 dager dersom det ikke har kommet tilbakemelding om faktiske feil i rapporten innen den tid.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Forhold som tilsynsetaten mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen av avvik.

Andre forhold: Forhold som kom fram under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og Fylkesmannen å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

Gebysats for kontroll

Det er innført gebyr til statskassen for miljømyndighetens arbeid med tilsyn og saksbehandling, jf. forurensningsforskriften § 39-3, og § 39-7 om gebyr for kontroll av virksomheter. Vi har varslet muntlig at det vil bli vedtatt en gebysats på kr 17 200,- for kontrollen. Dette skal dekke utgifter i forbindelse med

forarbeid, inspeksjon og etterarbeid i forbindelse med tilsynet. Jf utdelt informasjonsark ved inspeksjonen om gebyrordningen.

Fylkesmannen vedtar dermed at det skal betales **kr 17 200,-** for tilsynet. Vedtaket om gebyrsats kan påklages innen 3 uker til Miljødirektoratet, jf forvaltningsloven § 28 om klage.

Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten er offentlig tilgjengelig, jf offentleglova.

Dokumenter utdelt ved inspeksjonen:

- TA-2748 fra Miljødirektoratet, «*Forventninger til industriens utslippskontroll*»
- Faun rapport 017-2017 «*En undersøkelse av bunndyr i bekk nord for Dalborgmarka avfallsdeponi, Gjøvik kommune*»
- M-30/2013 fra Miljødirektoratet, «*Drift av oljeutskillere*»
- M-297 fra Miljødirektoratet, «*Gebyr ved kontroll*»

Avvik

Følgende avvik ble påvist i forbindelse med inspeksjonen:

Avvik 1: Det er mangler i dokumentert risikokartlegging og tiltaksplaner for ytre miljø

- a) **Den store lagertanken for diesel er ikke godt nok risikovurdert i henhold til kravene i forurensningsforskriften kap 18 om tanklagring av farlige kjemikalier og farlig avfall. Det mangler tiltaksplan, og det mangler dokumentasjon om en del andre forhold i forbindelse med tanklagringen.**

Avvik fra:

- Forurensningsforskriften § 18-4 og § 18-6, jf § 18-8 om krav til dokumentasjon
- Internkontrollforskriften § 5 andre ledd nr 6 om risikovurdering og tiltaksplan

Kommentarer:

Bedriften har en overgrunnstank med diesel som rommer mer enn 10 m³

Risikovurdering

Tanken står utendørs under tak på fast dekke. Det foreligger en dokumentert risikovurdering for tanken, som ble oversendt etter inspeksjonen. Innhold vil ev gå til nærmeste oljeutskillere og til renseanlegget som leder til bekk og Hunnselva. Forurensningsrisiko er vurdert før og etter tiltak angående tanken. Tiltakene er benevnt eksisterende og ytterligere forslag til tiltak. Et av de foreslåtte tiltakene er anskaffelse av dobbeltbunnet tank. Det er uklart ut fra dokumentet om risiko «etter tiltak» er vurdert kun med «eksisterende tiltak» gjennomført, eller om «ytterligere tiltak» også er lagt til grunn.

Ut fra situasjonen ved inspeksjonen synes det som risiko angående dieseltanken er vurdert for lavt; Forurensning/miljø ligger i området «neglisjerbart», dvs ikke i gult eller rødt område i risikomatrisene,

altså både før og etter tiltak. (Normalt bør det brukes grønt for områder der tiltak ikke vurderes.) Dette er en eldre ståltank, og fra 01.01.2019 er det konkret krav om at det skal være oppsamlingsarrangement for innholdet i hele lagertanken. Jf forurensningsforskriften § 18-6 c). Sårbarhet i resipienten må det også tas hensyn til i vurderingen.

Nærmere opplysninger om hva som ligger til grunn for risikovurderingen, bør foreligge. Når skade på ytre miljø karakteriseres som «lite farlig», så bør det fremgå av dokumentasjonen hva som ev gjøres for at faren skal være så liten, for at diesel ikke skal komme til bekk ved et større utslipp.

Kap 18 i forurensningsforskriften har ellers mer konkrete krav angående blant annet risikovurdering for slike store lagertanker enn de generelle kravene i internkontrollforskriften. Disse kravene er allerede gjeldende i dag. Blant annet skal det foreligge konkret dokumentasjon om:

- Vurdering av sårbarheten til miljøet som kan bli berørt av tanklagringen
- Akseptkriterier for hva som er forsvarlig miljørisiko

Det fremgår ikke av risikodokumentasjonen at det gjort vurdering ut fra kravene i kap 18 i forurensningsforskriften. Vi viser også til Miljødirektoratets veiledning til kap 18.

Andre krav i forurensningsforskriften kap 18

Det er også krav i forskriftens § 18-6 og § 18-7 om forebyggende tiltak og beredskap. I forebyggende tiltak inngår blant annet at det er tilstrekkelig kompetanse, at tanken har forsvarlig konstruksjon og teknisk tilstand, at det er forsvarlig vedlikehold, overvåking, og rutiner for drift, merking av tanker og rør og lageroversikt.

Det forelå ingen dokumentasjon på at disse kravene i forurensningsforskriften kap 18 var oppfylt.

Tiltaksplan

Siden det er nye krav til større tanker fra 2019, så må det nå også foreligge en konkret tiltaksplan med tidsplan som omfatter denne dieseltanken. Dette er ikke dokumentert. Jf internkontrollforskriften § 5 andre ledd nr 6, krav om kartlegging av risiko og utarbeiding av tiltaksplaner.

b) Risikokartleggingen angående farlig avfall som olje er uklar.

Avvik fra:

- Internkontrollforskriften § 5 andre ledd nr 6 om risikovurdering
- Tillatelsen av 26.04.2016 punkt 2.3 a)

Kommentarer:

Dokumentet «*Metalco Oppland – mottak og produksjon av avfall – risikovurdering*» omhandler også lagring av ulike avfallstyper. For olje i IBC i større container nevnes det barrierer som oljeutskiller og renseanlegg. Det er uklart hva som menes med «renseanlegg» her, siden renseanlegget for overflatevann ikke dekker det arealet der containeren er? Ellers er ikke renseanlegget for overflatevannet egnet for å rense olje, så det bør gå fem av risikovurderingen hvordan man vurderer dette renseanlegget dersom det lagres olje innenfor det området som drenerer til renseanlegget.

Avvik 2: Utslippskravene for renseanlegget for overflatevann er ikke overholdt, og det mangler dokumentert risikovurdering for anlegget.

Avvik fra:

- Tillatelse 28.01.2008 punkt 3.3 om utslipp til vann, og punkt 6.1 om miljørisikoanalyse
- Internkontrollforskriften § 5 andre ledd nr 6 om risikovurdering og tiltaksplan

Kommentarer:

For 2017 er det overskridelse av konsentrasjonsgrensen for jern, og årlig grense for jern, olje og bromerte flammehemmere. Også i tidligere år har det vært overskridelser, særlig for jern, men også for pcb, bly, kvikksølv og sink.

Det er av stor betydning at renseanlegget fungerer tilfredsstillende siden det har avløp til en bekk som fører til Hunnselva. Det foreligger ikke en dokumentert risikovurdering som omfatter dette renseanlegget.

Avvik 3: Sekker/container med sandblåsesand er ikke merket.

Avvik fra:

- Tillatelse 26.04.2016 punkt 2.3 e) om merking av farlig avfall

Kommentarer:

Sekkene kommer fra en og samme bedrift og inneholder samme type blåsesand. Sekkene er lagret avlåst i lukket og tett container. Men avfallet var ikke merket.

Anmerkninger

Det gis to anmerkninger i forbindelse med tilsynet:

Anmerkning 1: Lagercontainer for olje kan bli utsatt for snø i oppsamlingsenheten.

Oljer var merket og lagret i IBC-containerer i en større container. Denne har tak og vegger og oppsamlingsmulighet for søl/lekkasjer under. Containeren er åpen på siden, så det kan komme noe snø/vann inn i containeren når det er mye snø. Dette er også forhold som bør tas med i risikovurderingen.

Anmerkning 2: Prøvetakingen ved renseanlegget er ikke i samsvar med bedriftens måleprogram.

Ifølge oversendt måleprogram skal det tas 4 vannprøver hvert år, bromerte flammehemmere 2 ganger årlig. Det ble også gjort tidligere. For 2017 er det bare tatt to prøver, men Fylkesmannen bad om en ekstra prøve etter brann i flufflager høsten 2017. Den ekstra prøven er tatt, men ikke medregnet i årlig utslipp, etter det som ble opplyst ved inspeksjonen. Analysen etter brann viste høyere verdier enn de andre prøvene.

Programmet for utslippskontroll / måleprogrammet skal sørge for at prøvetakingen er representativ. Vi viser til «*Forventninger til industriens utslippskontroll*» TA 2748 fra Miljødirektoratet, som beskriver hva måleprogrammet skal inneholde. Dette infoarket ligger også ved veiledningen til egenrapporteringen.

Andre forhold

Overvåking i vassdrag

Det kan bli aktuelt å pålegge avfallsbedriftene i området å bidra til overvåking av forurensningssituasjonen i vannforekomsten nedstrøms, jf krav i vannforskriften § 18 og vedlegg V punkt 1.3.

Det foreligger en rapport fra undersøkelser av livet i bekken som er resipient for mye av bedriftens overflatevann. Denne ble overlevert ved inspeksjonen og viser at situasjonen ikke er bra i et område nedstrøms anlegget.

Denne rapporten er godkjent elektronisk, og det følger med et oversendelsesbrev til rapporten